

STOWARZYSZENIE
PÓLSKICH ARTYSTÓW TEATRU I FILMU
„ZASP”
Koło przy Teatrze Lalki i Maski „Grotteska”
KRAKÓW

Kraków, dnia 20.10.1971 r.

SPATIF - ZASP

Stowarzyszenie Polskich Artystów
Teatru i Filmu

Zarząd Główny

W a r s z a w a, Al. Ujazdowskie 45

Na L.dz. 3492/71

W załączeniu przesyłamy z odpowiednią dokumentacją
wniosek opracowany przez Zarząd Koła dotyczący
Z o f i i J a r e m o w e j kandydata do nagród
państwowych w 1972 r.

Imię i nazwisko: Zofia Jarema
Data i miejsce urodzenia: 15.V.1919 r - Warszawa
Adres prywatny: Kraków, ul. Szeroka 26
Adres zakładu pracy: Kraków, ul. Skarbowa 2
zajmowane stanowisko: dyrektor i kierownik artystyczny
P.T.L.i M. "Grotteska"

zał. 1 zestaw ważniejszych poz.
repertuarowych realizowanych
przez Zofię Jaremową - str. 2

zał. 2 zestaw ważniejszych fragmentów
recenzji i omówień - str. 16

Sekretarz:

Alfred Ryl-Krystianowski

Przewodniczący Koła

Juliusz Wolski

W N I O S E K

Koła SPATiF - ZASP przy Państwowym Teatrze Lalki i Maski "Grotteska" w Krakowie przedstawia jako kandydata do Nagrody Państwowej w 1972 r. za całokształt działalności artystycznej, Z o f i ę J a r e m o w ą - długoletniego dyrektora i kierownika artystycznego naszego teatru.

U z a s a d n i e n i e

Zofia Jaremowa jest wspólnie z Władysławem Jaremą założycielem krakowskiej "Grotteski", pierwszego teatru lalek powołanego do życia w Polsce Ludowej w dniu 5 marca 1945 roku.

Pracę w teatrze lalek rozpoczęła w grudniu 1939 roku na ziemiach Białorusi Zachodniej, gdzie przy poparciu Sergiusza Obrazcowa zorganizowała wspólnie z Władysławem Jaremą pierwszy Państwowy Teatr Lalek w Grodnie.

Po zajęciu przez hitlerowców ziem Białorusi Zachodniej przedostaje się do Warszawy gdzie z Leonem Schillerem i Władysławem Jaremą podejmuje prace przygotowawcze do tajnych przedstawień lalkowych.

Po powstaniu warszawskim zostaje wywieziona do obozu Stutthof następnie do Altvorwerck, skąd w listopadzie 1944 r. udało jej się zbiec do Krakowa.

Tu w pierwszych dniach po wyzwoleniu współuczestniczy w organizowaniu sceny lalkowej.

Zofia Jaremowa niezależnie od uprawnień reżyserskich jest dyplomowanym scenografem /Akademia Krakowska/.

Przez pewien czas pełniła obowiązki przewodniczącego Państwowej Komisji Egzaminacyjnej dla reżyserów teatrów lalkowych.

W 1949 r obejmuje funkcję dyrektora i kierownika artystycznego "Groteski".

Jako członek naszego Stowarzyszenia piastowała funkcję vice-przewodniczącego Sekcji Teatrów Lalkowych.

Za pracę w "Grotesce" została odznaczona Złotym Krzyżem Zasługi oraz Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia.

W roku 1972 minie jej 27 lat pracy w "Grotesce" i 30 lat pracy związanej ze sceną teatru lalek.

Od 22 lat pełni nieprzerwanie funkcję dyrektora i kierownika artystycznego teatru "Groteska" co jest zjawiskiem niezmiernie rzadkim w naszych czasach.

W okresie jej dyrekcji teatr "Groteska" jako pierwszy spośród polskich teatrów lalkowych występuje za granicą w r 1958 w Wiedniu w Mozaertsaal oraz na Międzynarodowym Festiwalu w Bukareszcie, gdzie Zofia Jaremowa zdobywa nagrody za reżyserię.

Reżyseria spektaklu maskowego "Męczeństwo Piotra Ohey'a" przynosi jej pierwszą nagrodę na Festiwalu w Warszawie /1960 r/ W r 1963 teatr nasz uczestniczy w Międzynarodowym Festiwalu w Brunszwiku, gdzie spektakl "Męczeństwo Piotra Ohey'a" zajmuje w opinii widzów i recenzentów pierwsze miejsce /nagród nie przyznawano/

Na szczególne podkreślenie zasługuje inicjatywa Zofii Jaremowej w dążeniu do oparcia repertuaru "Groteski" /zarówno dziecięcego jak i dla dorosłych/ na autorach polskich. Znalazła właściwy "klucz" odnajdując w maskach i lalkach nowe możliwości interpretacji utworów dramatycznych: Gałczyńskiego, Mrożka, Różewicza, Lema. Kontynuując uparcie tę linię stworzyła

j e d y n y w P o l s c e r o d z a j t e a t r u
u m i e j ę t n i e k o r z y s t a j ą c y z w y -
r a z i s t o ś c i s c e n i c z n e j m a s k i .

Wystawienie tej formy widowisk za granicą stanowiło
we wszystkich wypadkach sukces polskiego teatru.

Niezależnie od przygotowywania widowisk dla widzów do-
rosłych "Groteska" pod kierownictwem Jaremowej na przes-
trzeni minionego ćwierćwiecza przede wszystkim służyła
i służy najmłodszym widzom dobierając wartościowy reper-
tuar ku zadowoleniu Władz Miejskich oraz pedagogów za-
równo w mieście jak i w obrębie województwa, gdyż od
roku 1948 prawie połowę wysokiego planu usługowego wy-
konuje "Groteska" w terenie.

W ostatnich latach kandydatka nasza otrzymuje nagrody za
reżyserię polskiej folklorystycznej sztuki "Od Krakowa
jadę" GOłębskiej i Zaborowskiego wg Kolberga na festiwalu
w Opolu jak również i za granicą w Zagrzebiu /realizowaną
w języku esperanckim/

Z okazji 25-lecia "Groteski" Jaremowa zrealizowała w 1970 r
oryginalny spektakl o dużych walorach artystycznych -
balet-pantomimę lalek i masek "Janko Muzykant" wg Henryka
Sienkiewicza opracowując libretto z muzyką F.Barfussa.
Wartościowy spektakl, który spotkał się z wielkim uznaniem
prasy, pedagogów i publiczności.

W październiku tego roku odniósł wielki sukces artystyczny
na festiwalu w Bułgarii.

Rozpoczęta w dawnych latach tendencja realizacji przez
teatr sztuk polskich autorów uwidacznia się ponownie w wys-
tawieniu autorów zarówno znanych ale rzadko grywanych
/jak np Swirszczyńska/ ale także i debiutantów /jak np Faber/
którego sztuka "Niemechaniczny koń" była polską prapremierą.

Obecnie realizuje się w "Grotesce" trzecią z kolei adap-
tację książek L.J.Kerna, oraz przystępuje się do realizac-
ji mało znanych prób dramatycznych przedwcześnie zmarłe-

go młodego poety krakowskiego Andrzeja Bursy. Sztuki Bursy będą realizowane w cyklu eksperymentalnych widowisk dla dorosłych, który to cykl po dłuższej przerwie rozpoczął widowiskiem "Farsa o śmierci, która o mało nie umarła", której autorem jest M.de Ghelderode. Sztuka ta wzbudziła duże zainteresowanie warszawskiej prasy i publiczności /reż.Rychlickiego/.

Jaremowa jako kierownik artystyczny, popierała i popiera pracę młodych reżyserów. Kilku spośród nich objęło już dawno i prowadzi dyrekcję znanych teatrów /L.Serafinowicz, L.Smigielski/ a w "Grotescie" z powodzeniem i ciekawymi wynikami parają się reżyserią aktorzy: J.Wolski, T.Walczak, A.Tomschey. Dzięki takiej polityce kierownictwa wzrasta kadra wybitnych fachowców polskich scen lalkowych. Zasługą jej był dobór i inspiracja, młodych w swoim czasie, współtwórców naszych widowisk: kompozytorów i plastyków: kompozytorzy takiej miary jak Penderecki, Katlewicz, Jeżewski, Lucjan i Jerzy Kaszyccy, Barfuss oraz scenografowie: Stopka, Skarżyński, Minticz, Ali Bunch, Cybulski, Zachwatowicz a scenografem stałym od 23 lat jest Kazimierz Mikulski.

Jaremowa ceni doświadczenie zespołu artystycznego i umie z doświadczeń zespołu korzystać. Współpraca z zespołem układa się na zasadach prawdziwie demokratycznych. W roku 1965 nasz teatr otrzymał Złotą Odznakę m.Krakowa z okazji Jubileuszu 20-lecia teatru. W roku 1969 "Grotaska" otrzymuje Nagrodę m.Krakowa za osiągnięcia artystyczne i upowszechnienie kultury na terenie województwa.

Kraków, dn.17 października 1971 r.

Zarząd Koła:

Juliusz Wolski
Alfred Ryl-Krystianowski
Tadeusz Walczak

Załączamy dokumentację

- 1.zestaw ważniejszych pozycji repertuarowych w większości realizowanych przez Z.Jaremową
- 2.zestaw ważniejszych fragmentów omówień i recenzji

STOWARZYSZENIE
POLSKICH ARTYSTÓW TEATRU I FILMU
„ZASP”
Kolo przy Teatrze Lalki i Maski „Grotaska”
KRAKÓW